

[Korsgaard.]

Jeg tænker her paa Stenograferne, for vi er vel nok alle sammen nogenlunde klar over, at hvis vore Taler blev refereret ordret, vilde de ikke se godt ud. Jeg har, ikke mindst i mine senere Taler, haft en uhyggelig Fornemmelse af, at jeg paa visse Punkter har sagt noget, der var mindre godt, set fra et sprogligt Synspunkt, men naar jeg læser Talerne, synes jeg, de ser morderlig pæne ud. Jeg vil da gerne gentage, hvad jeg ved anden Lejlighed har sagt, at Stenograferne har en lykkelig Evne til at skrive det, man maa antage, den paagældende Taler har ønsket at sige, og det gør de ofte godt, i Modsætning til Bladenes Referenter, de plejer at referere det, som de mener det vilde passe dem, man havde sagt, og det falder ikke altid helt sammen. Jeg foretrækker i hvert Fald den gode Vilje.

Saa forlader jeg det Punkt og gaar over til visse Smaating om Valget, og senere kommer jeg tilbage til Valget efter de større Linier, Linier, der efter mine Begreber i Virkeligheden peger ud over Dagen og Vejen.

Jeg vil gerne begynde med at sige, at som alle bekendt har Venstre ogsaa ved denne Lejlighed faaet for mange Amandater, men for første Gang i vor politiske Historie har ogsaa et andet Parti, nemlig Socialdemokratiet, faaet for mange Mandater, og det fremkalder dette tilsyneladende besynderlige Resultat, at i Hovedstaden fik de Konservative ved et Stemmetal, der ikke var større end ved sidste Valg, 2 Mandater mere. Den simple Forklaring var naturligvis den, at tidligere tog Socialdemokratiet Tillægsmandater i København; da de for Landet som Helhed havde faaet, hvad de kunde tilkomme, kunde de ikke faa Tillægsmandater, og Resultatet blev, at de Konservative i København fik det Antal Mandater, de nu har faaet.

Saa kan der være forskellige smaa Pudsigheder som Følge af Valgloven, som jeg for øvrigt mener er en fortrinlig Valglov, jeg har ogsaa selv haft med dens Fødsel at gøre. Jeg skal nævne en saadan lille Ting som denne, at hvis Aarhus Konservative havde faaet 100 Stemmer mere — og paa 16 000—18 000 er det jo ikke saa forfærdelig meget —, saa havde de faaet et Amandat mere, en Socialdemokrat var vandret ud, og en Kommunist var vandret ind. Noget lignende vilde være sket nede i Maribo Amt. Hvis Venstre der havde faaet smaa hundrede Stemmer mindre, saa var en Venstremand vandret ud, og en Kommunist var vandret ind. Ja, saadan kan det gaa. Men saa er

Kommunisterne jo tilbøjelige til at tro, at de har været nogle svært gode Patrioter ogsaa i den Forstand, at de har ofret sig selv, og det samme er for øvrigt Bondepartiet tilbøjeligt til at mene i Forbindelse med Valget i det sønderjyske Omraade. Men nu kan det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen jo gentage lige saa tit han vil, at blot de havde opstillet i Sønderjylland, havde de faaet et Mandat mere; dette er dog forkert. De skulde have haft henimod 2 000 Stemmer mere, end de fik, for at faa et Mandat til, og det er der ingen som helst Sandsynlighed for, at de vilde have kunnet opnaa ved at opstille i Sønderjylland.

Ikke mindre interessant er det, synes det mig, at se paa Bondepartiet i Sønderjylland. Hvad vilde der være sket, hvis de ikke havde opstillet i Tilslutning til Venstre? Bondepartiet er af den Mening, at saa havde de ganske sikkert faaet et Mandat mere. Det er en Fejltagelse. Bondepartiet vilde efter Landstingstallene at dømme have faaet rundt regnet 3 000 Stemmer ved Folketingsvalget, hvis de havde opstillet. Om det nu havde faaet lidt mere eller lidt mindre, kan man jo ikke vide. Havde de faaet lidt mere, var Mandatet gaaet over til de Konservative, havde de faaet lidt mindre, var Mandatet blevet ved Venstre, men Bondepartiet vilde aldeles ikke have faaet et Mandat mere. For at opnaa dette skulde Bondepartiet have haft henimod 4 000 Stemmer mere, end de fik; saa skulde de ikke alene have opstillet i Sønderjylland, men saa skulde de ogsaa have forhindret Landinspektøren i at opstille i Ribe Amt.

Ja, det er altsaa Smaating, som maaske ikke har saa forfærdelig megen Interesse stort set, men som i den lille Politik dog maaske kan siges at have en vis Interesse. Sammenlagt er jo altsaa Resultatet blevet det, at Socialdemokratiet, hvis vi tager Landet som Helhed, skulde have 64 Mandater og fik det — saadan set har de altsaa ikke faaet for mange —, Venstre skulde have 27, fik 30, Konservative skulde have 27 og fik 26, de Radikale fik lige akkurat, hvad de kunde tilkomme, Bondepartiet skulde, hvis Venstre ikke havde faaet for meget, i Stedet for de 4, de fik, have haft 5, Kommunisterne skulde i saa Fald i Stedet for de 3 have haft 4, Nazisterne har nu faaet deres Mandater til en billig Pris, og de vilde ganske givet aldrig været kommet højere end de 3, og endelig kunde det slesvigske Parti kun faa 1 Mandat.

I denne Forbindelse kan det maaske have Interesse at nævne, at hvis den nye Grundlov bliver vedtaget og vi faar Valg